

røgte sit Hverv til Samfundets Tarv, maa den være i Besiddelse af Egenskaber, som yder Garanti for juridisk og juridisk-teknisk Dygtighed, og den maa lægge den størst mulige Kraft og Energi i Hvervets Udførelse. Samfundet har Krav paa en stærk Anklagemagt og kan ikke være tjent med, at man for sigtedes Skyld vil svække Anklagemyndighedens Energi. I Proceskommissionens Betænkning hedder det saaledes: En svag Anklagemagt er ikke og kan ikke være den sigtedes Ret. Hans Ret er det kraftige Forsvar mod den kraftige Anklagemagt. Jeg er tilbøjelig til at mene, at skønt man ikke formelt har forladt det inkvisitoriske System i den vedtagne Lov af 1909, har man dog omgærdet sigtede med saadanne Bestemmelser, at han vil være forholdsvis for gunstig stillet, og at Retssikkerheden vil øges ved, at man forstærker Anklagemagten.

Det andet Hovedpunkt gælder Nævninger, og der er en lang Række af Ændringer, der vedrører Udtagelsen af Nævninger. De Ændringer, som foreslaas med Hensyn hertil, falder nøje sammen med den tredje Proceskommissions Forslag om samme Emne, og de har været Genstand for Forhandling og Gennemdrøftelse og er tidligere vedtagne af dette Tings Flertal Gang paa Gang. Men lige saa sikkert er det, at der har rejst sig stærk Strid mellem Rigsdagens to Ting netop om dette Spørgsmaal. Det er dette høje Ting bekendt, at naar Fællesudvalget den 5. April 1906 standsede sit Arbejde med den Motivering i sin Beretning, at det vilde være uden Udsigt til Resultat at forhandle videre, var det ikke mindst Striden om Nævningernes Udtagelse, der var Rigsdagens to Ting imellem. Det var med stort Besvær, at man i 1908 naaede til den fælles Indstilling, som førte til Vedtagelsen af den vedtagne Lovs § 74. Landstingets Flertal holdt paa, at Nævninger til Grundlisten skulde udtages af et Tremandsnævn, en valgt af Amtmanden, en af Underdommeren eller Byretsformanden og en af det kommunale Raad. Resultatet blev en væsentlig Forstærkelse af det kommunale Element, idet Udvalget efter den vedtagne Lov fremdeles kom til at bestaa af et af Amtmanden eller Overørigheden, et af Underdommeren eller Byrettens Formand i Kø-

benhavn og tre af de kommunale Raad valgte Medlemmer, og at Forholdstal blev indført ved de Afgørelser, som dette Nævn skulde træffe. Kan den højtærede Justitsminister gennemføre, at Nævninger vælges af de kommunale Raad saaledes, at hverken Administrationen eller Domsmagten faar Indflydelse paa Nævningernes Kaldelse, kan jeg ikke have noget at indvende derimod, naar det da ikke forhaler eller umuliggør, at Loven kommer til at træde i Kraft, men jeg indser ikke, hvorledes og hvorfra den højtærede Minister skal faa den nødvendige Kraft til at føre dette igennem. Den højtærede Justitsminister har formodentlig Haab om, at det vil gaa nogenlunde let, og jeg vilde nødig svække dette Haab eller denne Tro, men uægtelig frygter jeg, at de gamle Stridsspørgsmaal vil komme igen og stille sig hindrende i Vejen for Retsplejereformens Ikrafttræden indenfor en rimelig Tid. Og selve Spørgsmaalet om Betimeligheden og Nyttens af hele Nævningeinstitutionen vil maaske ogsaa blive rejst, thi det er ingenlunde saaledes, at alle netop ønsker Nævningeinstitutionens Indførelse i dansk Retspleje. Mange ønsker, at Domsmagten i samme Omfang som hidtil bliver hos de juridisk uddannede Dommere, eller ser i alt Fald hellere, at Lægmandselementet blev tilført de juridiske Dommere i Form af Meddomsmænd paa tilsvarende Maade, som man har dem i Sø- og Handelsretten, end i Form af Nævninger. Disse og andre Dissenspunkter kan blusse op til at blive Stridspunkter og forhale Tiden for Retsplejereformens Ikrafttræden.

Som Følge af de foreslaaede Regler for Nævningers Udtagelse for den enkelte Sag bortfalder eller indskrænkes væsentlig den Udskydningsret, som ifølge Loven af 1909 §§ 95 og 96 gaves henholdsvis Anklageren eller Forsvareren eller sigtede. Det forekommer mig, at naar man vil naa det, som man dog siger, man tilsigter, og som man vel ogsaa tilsigter, at faa saa vidt muligt upartiske Nævninger, er den Regel med Udskydningsret under Lodtrækning ikke noget ilde Princip, og det forekommer mig, at dette Princip maatte kunne indarbejdes ogsaa under den nye Kaldelsesmaade, som er bragt i Forslag. Man kan indvende, at noget saadant har